

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų
Kupiškis,
1960 m. spalio 27 d.
Ketvirtadienis
Nr. 84 (1465)
Kaina 15 kap.

Sutinkamai su Lietuvos Komunistų partijos rajono komiteto ir rajono vykdomojo komiteto nutarimu, už gerus rezultatus ariant dirvas iš rudens iki š. m. spalio mėn. 25 d., į rajoninę GARBĖS LENTĄ įrašomi šie kolūkiai:

Kolūkio pavadinimas	Kolūkio pirmininkas	Žemės ūkio specialistas	Traktorinės brigados brigadininkas
«PIRMŪNAS»	A. Slavinskas	G. Šimonienė	H. Sarsevičius
«ANTAŠAVA»	A. Tamulionis	B. Baginskas	L. Juknevičius
«ADOMYNĖ»	J. Nakas	L. Kižiūnaitė	B. Tručiškas
«BUGAILIŠKIAI»	P. Gagilas	A. Pilka	A. Kručas

Blogai ariamos dirvos šluose kolūkiuose:

Kolūkio pavadinimas	Kolūkio pirmininkas	Žemės ūkio specialistas	Traktorinės brigados brigadininkas
«MŪSŲ RYTOJUS»	J. Bernotas	S. Šukytė	J. Venckus
«N. GYVENIMAS»	J. Staugaitis	—	S. Ivanauskas
«ŽALGIRIS»	L. Laučius	M. Laužikaitė	V. Masiulis
«LUKONYS»	A. Navikienė	—	—

LLKJS RAJONO KOMITETO IŠKILMINGAS PLENUMAS

Š. m. spalio 21 d. rajono kultūros namuose įvyko iškilmingas Plenumas, skirtas Lietuvos LKJS priėmimo į VLKJS sudėtį dvidešimtmečiui atžymėti.

Į prezidiumą pakyla geriausi rajono komjaunuoliai-gamybininkai R. Žalinskiūtė, G. Prokofjevas, komunistai P. Fergizas, B. Dovidonytė, senas komjaunimo darbuotojas LKP Varnių rajono komiteto sekretorius Leišys, LKP Kupiškio rajono komiteto sekretorius J. Paplauskas ir kiti partijos bei komjaunimo darbuotojai.

Pranešimą padarė LLKJS rajono komiteto sekretorius A. Bočiulis. Plenumo dalyviai nuoširdžiai sveikino su įžymiuoju jubiliejumi drg. drg. Leišys, P. Lisas, J. Paplauskas.

Po pasisakymų skelbiamas sąrašas žemės ūkio pirmūnų, kurie buvo apdovanoti VLKJS, LLKJS Centro Komitetų ir LLKJS rajono komiteto Garbės raštais bei Pagyrimo lapais.

LLKJS rajono komiteto sekretorius Z. Varkalytė perskaitė ir įteikė LKP rajono komiteto sekretoriui J. Paplauskui iškilmingojo Plenumo dalyvių raportą.

Su kastuvais rankose į „Aušros“ kolūkio laukus išėjo kolūkiečiai N. Matekonis, V. Poška, B. Baltrūnas. Vadovaujami brigados brigadininko Vlodo Aleknos, jie sodino vaismedžius. Kitais metais naujais, žaliais vainikais į saulę atsigręš apie du šimtus jaunų medelių.

P. Lukšys

„Pergalės“ kolūkyje kasamos vaismedžiams duobės. Jos kasa-

mos mechanizuotai. Iš Panevėžio medelyno kolūkiečiai parsivežė 165 vaismedžius. Visi jie sužaliuos antroje kolūkio brigadoje.

P. Paurys

„Vėžionių“ kolūkio nariai pašarinius runkelius jau nukasė ir sutvarkė. Geras derlius gautas iš tų sklypų, kuriuose pašarinius prižiūrėjo Stefa Kuprėnienė, Stefa Juknevičiūtė, Sofija Sabulienė, Vlada Matuzevičienė ir kt. kolūkio moterys. Dabar baigiami tvarkyti cukriniai runkeliai.

V. Katelytė

Davei žodį—ištesėk!

Tarybų Sąjungos darbo žmonės! Įvykdyti socialistinius išpareigojimus—kiekvienos imonės ir statybos, kiekvieno kolūkio ir tarybinio ūkio kolektyvų garbės reikalas! Plačiau išvystykime visaliaudinių socialistinių lenktyniavimą už 1960 metų—antrųjų septynmečio metų—plano įvykdymą ir viršijimą!

(Iš TSKP CK Šukių 43-osioms Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos metinėms).

Dar nepraėjo nei Bolna, veršininė dešimt mėnesių, o Adelė Kaminskiene „Byčių“ kolūkio gy-daro viską, kad duovulių augintojai, tąjį žodį sėkmingai šaunosios visuomenės pateisintų nuosir-ninių karvių melžė-jos jau įvykdė me-tinius išpareigoji-mus pieno gavybo-je. Vidutiniškai iš lobį į savo kolūkio, kiekvienos karvės rajono, visos res-jau primelžta dau-giau kaip po 2200

Praėjo beveik 10 kg pieno. Palyginus įtempto darbo mė-su praėjusių metų nesijų. Kiekvienas tuo pačiu laikotar-piu, pieno gavyba kas, kolūketis jau artelėje padidėjo gali pasakyti, ką jis dvigubai. Tai—ge-mas socialistinius išpareigojimus. Gražių pasiekimų galima surasti kiekviename kolūkyje.

„Pirmosios vagos“ kolūkio verselių auk-gintojos Malvina Skaistienė, Genė Kirdaitė, „Ateities“ —Julė Žiarauskiene, „Pergalės“ —Anelė Žiakiene pasiekė, kad jų prižiūrimi verseliai per pa-rą priauga beveik po vieną kg. Vis daugiau parselių iš kiekvienos veislinės kiaulės išaugina „Salamiesčio“ kol-ūkio parselių augin-toja Vanda Stuo-mienė, „Pirmosios vagos“ —Antanas Blika, „Aušros“ —Ona Mikalauskienė ir kt. Jos savo nuo-širdžiu darbu sek-mingai sprendžia kiaulienos mėsos gamybą, garbingai tesi duotąjį žodį. O tokių žmonių rajono kolūkiuose kasdien vis daugėja. Taip, su gražiomis darbo dovanomis žengia šaunieji pirmūnai.

Tarybinio pirmū-no“ kolūkio karvių melžėjos per 9 šių metų mėnesius iš kiekvienos karvės jau primelžė beveik po 3000 kg pieno. Nuo jų mažai atsi-lieka „Salamiesčio“ kolūkio karvių mel-žėja Aldona Jonu-šauskaitė, „Perga-

lės“—Ona Marcin-kevičienė, „Nemu-mis, su tais, kurie no“—Ona Purkėnė ir kt.

Iki šiol dar ne-patenkinamai vyk-domi socialistiniai išpareigojimai dėl to kaltas, ką „Mūsų rytojaus“, „Bugailiškių“, „Žal-girio“, „Skodinio“ kolakiuose. Daug išryškės galimybių išpareigojimams įvykdyti, jeigu bus

tiesiamasi su žmonė-kevičienė, „Nemu-mis, su tais, kurie no“—Ona Purkėnė ir kt.

mus. Gerai išnagri-nėkime, kodėl briga-da, ferma neišvykdo domi socialistiniai išpareigojimai, kas išpareigojimai dėl to kaltas, ką „Mūsų rytojaus“, „Bugailiškių“, „Žal-girio“, „Skodinio“ kolakiuose. Daug išryškės galimybių išpareigojimams įvykdyti, jeigu bus

VISAS JĖGAS SO-CIALISTINIŲ ĮSIPA-REIGOJIMŲ ĮVYKDY-MUI!

ŽINIOS

apie ūkinių darbų eigą rajono kolūkiuose

1960 m. spalio mėn. 25 d. (proc.)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Iškalta grūdinių ankštinių kultūrų	Nukasta bulvių	Rudeninis arimas	Nuimta cukrinių runkelių
1	„Adomynė“	21,2	77,3	*	85,7
2	„Alizava“	81,9	75,0	65,7	77,8
3	„Antašava“	72,5	*	*	50,0
4	„Ateitis“	22,9	37,3	45,4	20,0
5	„Atžalynas“	82,1	8,7	43,0	25,0
6	„Aukštaičiai“	25,9	66,7	68,5	9,1
7	„Aukštupėnai“	80,4	71,4	51,7	37,5
8	„Aušra“	51,4	48,6	74,3	57,1
9	„Byčiai“	24,2	75,0	95,0	53,8
10	„Bugailiškių“	26,2	67,5	*	76,9
11	„Gegužės Pirmoji“	52,8	55,0	90,9	66,7
12	„Juodpėnai“	69,6	64,8	58,6	90,0
13	„Laisvė“	35,7	65,6	76,8	36,0
14	„Laukminiškiai“	73,7	39,5	74,3	*
15	„Lėvuo“	30,7	40,0	50,0	*
16	„Lukonys“	22,4	75,4	41,6	45,0
17	M. Melnikaitės v.	44,6	80,0	90,9	80,0
18	„Mičiurino v.“	33,6	39,5	96,2	35,7
19	„Mituva“	51,6	51,2	47,1	*
20	„Mūsų rytojus“	31,1	70,7	19,8	71,4
21	„Naujas gyvenimas“	40,4	77,5	28,8	66,7
22	„Nemunas“	32,1	89,4	73,0	76,9
23	„Neris“	46,8	63,7	72,3	85,0
24	„Noriūnai“	21,3	*	80,0	30,0
25	„Pakupys“	30,2	89,6	43,9	92,0
26	„Palanga“	31,4	64,4	66,2	*
27	„Pergalė“	37,7	61,2	65,5	*
28	„Pirmoji vaga“	78,8	54,7	71,7	*
29	„Pirmūnas“	50,8	83,7	*	87,0
30	„Pyvesa“	38,8	45,0	82,4	17,6
31	„Sakalas“	46,5	54,5	55,7	56,7
32	„Salamiestis“	82,6	89,8	97,9	*
33	„Skodinis“	32,1	60,0	69,2	90,9
34	„Šetekšna“	55,2	56,5	*	73,5
35	„Šviesa“	39,6	65,0	96,4	52,6
36	„Švyturys“	62,2	56,3	77,3	*
37	„Tarybinis pirmūnas“	66,3	75,8	61,5	—
38	„Tiesa“	53,0	75,0	89,6	70,0
39	„Uoginiai“	72,3	85,7	76,3	*
40	„Vedrupys“	33,9	70,5	65,4	77,5
41	„Vėžionys“	32,7	48,8	74,7	52,0
42	„Vienybė“	50,4	*	*	60,0
43	„Žadeikiai“	65,7	75,0	74,0	83,3
44	„Žalgiris“	26,0	50,0	39,3	83,3

Viso rajone: 44,9 67,7 70,4 65,9

* Įvykdė planą

Valstybinės statistikos rajono inspektorius

PRAMONĖS DARBUOTOJAI APIE SAVO

darbą, gyvenimą, poilsį

Gausų darbininkų būrį jungia rajono pramonės kombinatas. Čia rasime visų specialybių meistrus, kuriems nėra neįveikiamų, nesuprantamų darbų, užduočių. Gali didžiulis pramkombinato darbuotojai ir savo profesų jungtinė organizacija — ji viena iš skaitlingiausių rajone. O juo didesnis ir darnesnis kolektyvas, tuo didesnė ir jo jėga.

Neseniai buitinių taškų kombinato raudonojo kampe patalpose įvyko pramkombinato profesų jungtinės organizacijos ataskaitinis rinkiminis susirinkimas. Vykdamas išplėstinės komunistinio statybos uždavinius, dideli reikalavimai keliama ir profesų jungtinei organizacijai, jos nariams. Apie organizacijos atliktą darbą, pasiektus laimėjimus, o taip pat dar pasitaikančius trūkumus pranešimą padarė vietos komiteto pirmininkas drg. Vanagas. Pranešėjas plačiai išanalizavo kelių ir kitų medžiagų gamybos planų vykdymą, kalbėjo apie darbo apsaugos, darbo sąlygų pagerinimą.

Profesų jungtos nariams buvo išaiškinta, kad lėšos panaudotos sanitariniam darbininkų aprūpinimui, nedarbingumo lapelių, kėlų, kėlų į gydymosi įstaigas apmokėjimui ir t. t.

Apie organizuojamą kultūrinį-masinį darbą darbininkų tarpe kalbėjo St. Latvienienė. Drg. Pranauskienė papasakojo apie revizijos komisijos darbą, jos uždavinius.

Šiltai susirinkusiųjų buvo sutikta drg. J. Urmono kal-

ba. Jis plačiai kalbėjo apie darbininkus, jų darbo įgūdžius, kritikavo nedrausmingus gamybininkus. Už sistemingą girtuoklavią darbą metu iš pareigų atleistas siuvėjas J. Šinkūnas.

Partijos rajono komiteto atstovas drg. Lingevičius susirinkimo dalyviams pasakojė apie partijos ir vyriausybės keliama uždavinius pramonės darbuotojams, nuolatinį rūpinimąsi paprastu darbo žmogumi, ko išdavoje jau dabar trumpintą darbo dieną, visiems palinkėjo naujų pasiekimų darbe.

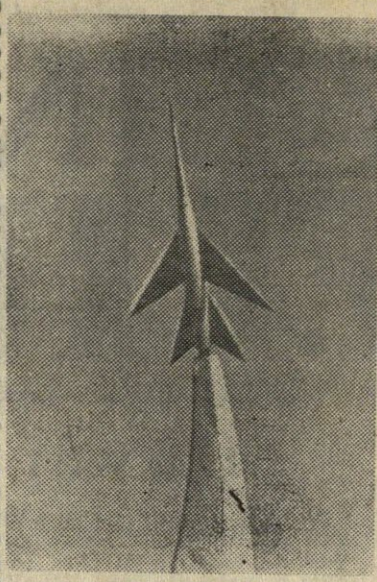
Profesų jungtos vietos komiteto pirmininku vėl buvo išrinktas drg. Vanagas.

A. Martinonis
Korespondentų posto narys
P. Galvanauskas
(«Stalino keliu» koresp.)

Derliaus šventė, neseniai įvykusi Kupiškėje, šimtą buvo kaip niekad puiki. Joje dalyvavo visi rajono kolūkiečiai, mokyklos, imonės... Ir visi turėjo ką parodyti, kuo pasidžiaugti, pasididžiuoti.

Kupiškio Vlodo Rekašiaus vardo vidurinė mokykla šventiniame karnavale vaizdavo kovojančias ir bundančias Afrikos tautas, kurios, nusišalčiusios priešpaudos grandinėmis, kyla į naują gyvenimą. Nuotraukoje: vienas iš karnavalinių plakatų.

Vl. Jasinsko nuotr.

„PIONIERIUS draugauja su visų pasaulio šalių vaikais“, — taip skamba vienas iš Jaujų pionių įstatymų. Kad bendravimas virstų stipria draugyste, reikia labai gerai pažinti ir kraštą, kuriame draugas gyvena, to krašto ekonomiką, gamtą.

Kupiškio rajono pionieriai nori daugiau sužinoti apie kitus kraštus, susidraugauti su tų kraštų pionieriais. Visų mūsų rajono vidurinių, septynmečių bei daugelio pradinėjų mokyklų pionieriai susirašinėja su broliškųjų respublikų, liaudies demokratijos šalių pionieriais. Koks

ro, ji praskiedžia pienu, dar prideda miltų. Taip paruoštas pašaras supilamas į švairius lovičius. Gražu užmesti žvilgsnį į bekonus, kurie, kaip tarp savęs kalbasi fermos darbuotojai, su didžiausiu apetitu, kad net ausys linksta, tuština lovičius. Vytauto prižiūrimi bekonai per parą priauga po 600 gramų kiekvienas.

Vytautas Griškevičius — vienas geriausių ne tik kolūkyje, bet ir rajone bekonų augintojų. Penki mėnesiai — ir Vytautas gali didžiulis gražiai atrodančiais bekonais. Žinoma, be meilės darbui savo „augintiniams“, to nepasieksi. Ferme jis ir praleidžia beveik visą savo laiką. Juk darbo, rūpesčio su 54 bekonais tikrai yra nemaža. Be to, šįmet Vytautas jau išaugino 135 bekonus, kurie buvo pristatyti valstybei.

Turėdamas laisvę valandėlę laiko, Vytautas užsuka į raudonąjį kampe, kuris įrengtas čia pat, fermos patalpose. Čia yra radijas, laikraščiai, žurnalai, prie kurių visuomet malonu praleisti laiką.

Darbą ferme Vytautas baigia tik vėlai vakare. Jo

VYTAUTĄ DARBAS GIRIA

kiti šerikai, atveža žalio pašaro, kurį traktorininkas A. Einoris bematant susmulkina. Tada Vytautas su kitais bendro darbo draugais ima kibirus, pri-
deda juos susmulkinto pašar-

sąžiningumą, kruopštumą kolūkiečiai gerai žino. Pasiekiami rezultatai rodo, kad pats darbas Vytautą tikrai giria.

A. Beržaitis

«Gegužės Pirmosios» kolūkis

Tai, skaitytojai, ne mokyklos moksleiviams naujausia technika, o tik jos maišymas. Mūsų šalis — kosmoso užkariautojų šalis, tad ne veltui siekiamais. Moksleiviai taip do-

VI. Jasinsko nuotr.

DRAUGYSTĖ NEŽINO TOLIŲ

entuziazmas apėmė Subačiaus vidurinės mokyklos pionierius, kai jie iš saulėtosios Gruzijos atsiųstame laikraštyje išvydo savo draugovės tarybos pirmininkės nuotrauką, kai gruzinų ir moldavų moksleiviai atsiuntė savo draugams lietuviams kelis siuntinius su gamtovaizdžių albumais ir skaniais pietų vaisiais. Panašų jausmą pergyveno ir Juodpėnų septynmetės mokyklos pionieriai, siuntinyje iš Suchumi išvydę medvilnės galvutes, pietų vaisių sėklas, mimozos šakutes... Savaimė aišku, labai įdomu išvyti ir tolimojo draugo veidą. Štai kodėl pionieriai įprato keistis ir nuotraukomis.

Kupiškėnai pionieriai stengiasi nelikti skolingi savo geriesiems draugams — rusams, gruzinams, armėnams, moldavams — ir mielai dovanuoja raudonojo kaklaraiščio draugams ir kuklias savo rankų darbo dovanėles.

O kaip įdomu atsistoti su geru draugu prie šachmatų lentos ir pradėti draugišką dvikovą. Tai kas, kad Rygą nuo Kupiškio skiria kelių šimtų kilometrų nuotolis. Tas nesutrukdė Kupiškio VI. Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos pionieriams išbandyti savo jėgas neakivaizdinėse

šachmatų varžybose, susirašinėjant su Rygos I-osios vidurinės mokyklos pionieriais.

Ilgesnį laiką draugaujant, susikaupia nemažai ir konkrečių vaikų draugystės vaisių: laiškų, albumų, rankdarbių ir kitokių suvenyrų. Todėl visose rajono vidurinėse ir septynmetėse mokyklose įrengti tautų draugystės kampečiai ar net atskiri kambariai, kuriuose eksponuojami draugų laiškai, dovanos, atskirų respublikų albumai, visų sąjunginių respublikų ir liaudies demokratijos šalių herbai, vėlavos, pionierių ženklukai ir t. t. O Subačiaus ir Kupiškio vidurinių mokyklų pionieriai nutarė pasisiūti broliškųjų respublikų tautinius rūbus. Rajone įsigalėjo tvirta tradicija — ruošti tautų draugystės savaites, vakarus, susitikimus, karnavalus ir kitas priemones.

Po dviejų metų — 1962 m. gegužės 19 dieną — pionierių organizacijai sukaks 40 metų. Mes nutarame pasitikti šį šaukščių jubiliejų, dar labiau skatindami ir vystydami mūsų pionierių draugystę su viso pasaulio vaikais. Tegul mūsų pionierių širdyse būna gyvas tautų draugystės jausmas.

J. TVASKAITĖ

Rajono pionierių ir moksleivių namų masinio darbo organizatorė

VAŽIUOTI, RAITI, PĖSTI...

(SKAITYTOJŲ LAIŠKŲ APŽVALGA)

Kiekvieną rytą dešimtys tikisi, kad ji ir ateityje taip laiškanėsi su sunkiais krep-
nuoširdžiai, gerai dirbs“, — ra-

šais išsisklaido po mūsų rajoną. Kiekvieną dieną šimtai ir tūkstančiai laikraščių ir žurnalų pasklinda po mūsų gyvenvietes ir kolūkius. Laiškanešio darbas — sunkus, atsakingas ir tuo pačiu įdomus, garbingas. „Ant žirgo risti nujau laiškanėsi“, — rašo Jonas Petronis. — Tai kasdieninis „Nemuno“ kolūkiečio svečias Kazys Palileika. Jam jau 62 metai, tačiau jo darbu nesiskundžia nei vienas kolūkietis iš 90 jo aptarnaujamų sodybų.

Tik vienas Pranas Knizi-kevičius vis dar neįsileisdavo į savo gryčią spaudos, bet dabar ir jis jau prenumeruoja, — sako džiaugdamasis laiškanėsi. Tame pačiame kolūkyje dirba laiškanėsi ir Joana Lukoševičienė. Tai nejauna moteris, laiškanėsi dirba jau 10 metų. Ji su laikraščiais visur ir visada pėsčiomis. Deja, pėsčia ji nesuskumba apėiti visų prenumeratorių, tad neveltui jie jos darbą nepatenkinti. Reikia naudotis transporto priemonėmis, o nepasitenkinti tuo, kad, girdi, kiek suspėju, tiek užtenka...“

Iš „Naujojo gyvenimo“ apie neseniai pradėjusią dirbti laiškanėsi Vandą Glemžaitę parašė laikraščio skaitytojas V. Juodokas. „Mergina jau suspėjo įsigyti kolūkiečių pasitikimą ir pagarbą. Kolūkiečiai

rašo V. Juodokas. Neseniai laiškanėsi pradėjo dirbti ir „Alizavos“ kolūkiečio kolūkietis Petras Rinkūnas. „Nors jam 63 metai, — rašo laikraščio skaitytojas Jonas Dągys, — bet jis su džiaugsmu emėsi naujo darbo. Jis sako: „Kito darbo jau nebepajėgiu dirbti, tai nors laiškanėsi būdamas žmonėms dar būsiu naudingas“.

Daug mūsų rajone gerų laiškanėsių. Bet vienas kitas vis dar pasitaiko ir blogesnis. Ypač „Antašavos“ kolūkiečio kolūkiečiai nepatenkinti savo laiškanėsiu F. Šimoniene. „Jai terūpi tik niekad nesibaigiantį slapstą pokalbį su zakristijonu Juozu Minkevičiumi, — rašo pasipiktinęs Jonas Petrulis. — Kas liečia laiškų išnešiojimą, tai, girdi, ryšių skyriuje galima atsiimti spaudą...“

Blogu laiškanėsiu Pranas Mykolaitienės darbu nusi-skundžia iš „Mūsų rytojaus“ kolūkiečio A. Pakštaitė.

Kasdien vis daugiau ir daugiau laikraščių ir žurnalų pasklinda po mūsų kolūkinį kaimą. Tad laiškanėsiu laukia dar didesnis darbas.

Kiekvienai tarybinei šeimai laikraštį ir žurnalą! — toks turi būti laiškanėsiu šūkis.

Naujojo kaimo ŽMONĖS

Ankstyvas rytas. Laukus gaubia tirštas rūkas. Bet keliuku į didžiulę 300 vietų kaulidę jau skuba Vytautas Griškevičius. Tyliai šnara pakelėje medžiai, o šalnų pakąsti lapai, iš lengvo supdamiesi ore, krinta žemėn, kuri ir taip jau nusėta rudens išpuoštais lapais.

Pagaliau ir kaulidė. Be-konai, pajutę atėjusį šeim-ninką, keliai, kriuksti, ar-tinasi prie lovių, uosto. Bet

Laiškas REDAKCIJAI

Žiūrovas sako „AČIŲ“

Kilni, daug triūso reikalaujanti kilnojamojo kino mechaniko profesija. Ar rudens lietūs, ar žiemos pūgos, šalčiai—visada reguliariai ir kokybiškai turi būti demonstruojami kino filmai.

Kilnojamojo kino mechanikas Edvardas Sasickas nesigaili darbo, kad gerai atliktų patikėtas pareigas.

Be to, beveik pusė metų, kaip jis dirba vienas, be padėjėjo. Jis laukiamas ir mėgiamas žiūrovų, užkariavo jų simpatijas. Sasicko demonstruojami filmai pasižymi aukšta techniška kokybe: geras vaizdo ryškumas, švarus garsas, pastovus kadras, greitas filmo pakeitimas projektoriuje—tai vis

kruopštaus darbo nuopelnai.

Pasibaigus kino filmui, žiūrovai nenoromis skirstosi į namus—dar ilgai iš garsiakalbio sklinda nuotaikinga šokių muzika, salėje linksmas kasi poros. Edvardas Sasickas—tai žmogus, kuris savo nuoširdžiu darbe surado tikrąją laimę, ją skleidžia ir kitų tarpe.

J. Varnutis

Vienoje stotelėje

Tamsią rudens naktį Radvilų geležinkelio stotelėje iš keleivinio traukinio išlipa ne vienas žmogus. Jie patamsyje klaidžioja, užkliūna akmenų, geležinkelio bėgių. O jei dar rankose čemodanai?..

Manote, kad nėra žibinto? Yra, tačiau jis tamsus. O juk kiek nedaug tereikia, kad jis šviestų—retkarčiais įpilti žibalo ir, palypėjus kopetėlėmis, uždegti.

Keleivis užsuka į laukiamąjį. Tačiau vandens atsigerti čia būna ne dažniau kaip kartą per savaitę, o ir vanduo nešvarus.

Negeri dalykai dedasi stotelėje!

R. Dainius

Tiltui reikia remonto

Subačiaus miestelyje esantis medinis tiltas tikrai jaučiasi apleistas. Juo vaikšto ir važiuoja daugelis žmonių, tačiau remontu niekas nesirūpina—nei „Pirmūno“ kolūkio statybos brigados nariai, nei kelių skyrius. O remontuoti tikrai reikia—dėl dabar esančių plyšių susižeidžia ir arkliai, ir žmonės, ypač sutemus.

A. Stankus

Vilniuje, Vingio parke, Estrados patalpose atidaryta Respublikinė taikomosios dekoratyvinės dailės ekspozicijos ir dailiosios pramonės gaminių paroda. Tai pirmoji tokio profilio paroda respublikoje. Joje daugiau kaip 1000 eksponatų. Lankytojų dėmesį patraukia butų, įstaigų darbo kambarių, kavinų interjerai, puikūs baldai, kuriuos pagamino Liaudies ūkio tarybos įmonės, gintaro, keramikos, tekstilės, avalynės gaminiai.

Ketvirtadieniais parodoje organizuojami lankytojų susitikimai su dailininkais, baldų konstruktoriais, Modelių namų darbuotojais.

Nuotraukoje: vienoje parodos salių.
B. Bučelio (ELTOS) nuotr.

LAUKIAME SAVIVEIKLOS MĖGĖJŲ

Prie Kupiškio kultūros namų yra susitelkę nemažas saviveiklininkų skaičius. Tai labai gerai. Čia kiekvieną vakarą skamba dainos, sukasi linksmos šokėjų poros: repetuojamos naujos dainos ir šokiai.

Dabar organizuojamas estradinis orkestras, naujai pertvarkomas dūdų orkestro kolektyvas. Taigi, žmonių reikia nemaža. Štai kodėl kultūros namų taryba kviečia Kupiškio miesto gyventojus, ypač jaunimą, mėgstantį dainuoti, šokti, groti, įsijungti į saviveiklininkų gretas, aktyviai dalyvauti repeticijose. Jūsų laukia muzikos, šokių ir dramos ratelių vadovai. Tad dar kartą—kviečiame.

St. Stočkus
Kultūros namų direktorius

Stalino keliu Nr. 84 (1465)

DIRBA IR

Kaip klaidus sapnas praėjo tie laikai, kai paprastam darbo žmogui mokslas buvo visiškai neprieinamas. Tarybų valdžia visiems atvėrė duris į mokslą. Štai kodėl po ilgokos pertraukos moksle dabar Kupiškio darbininkų jaunimo vidurinėje mokykloje vėl matosi Birutė Aukštikalnytė, Valius Šimonis, Jeronimas Jarašiūnas, Boleslovas Vyšniauskas, Danutė Stanavičiūtė ir daugelis kitų. Jie ir dirba, ir mokosi.

Ir vis dėlto kaip skaudu, kad dar yra tokių žmonių, mūsų mokyklos moksleivių, kurie teršia garbingą mokyklą lankančio jaunuolio ar merginos vardą savo elgesiu, veiksmais. Štai, pvz., Bronius Šiškevičius ir Pranas Šinkūnas. Jie jau nebe pirmus metus sėdi penktose klasėse, čia jie išdykauja, trukdo kitiems mokytis. Šiškevičius už chuliganiškus veiksmus jau buvo net baustas. Argi jo elgesys nei kiek nerūpi tarpkolūkinės statybos organizacijos „Pergalė“ vadovams? Visai jaunas vaikinai—Šin-

kūnas. Jis dirba „Žaibo“ plytinėje. Pranas atliko atitinkamą bausmę, bet, matyt, tai jam nepadėjo—jis net drįsta grasinti mokytojams. O už ką? Už tai, kad nesimokydamas nori gauti penketus... O jo girtuokliui tėvui labiau rūpi degtinės stikluukas, negu domėjimasis savo sūnumi, jo elgesiu.

MOKOSI

Tarp kitko, apie Šiškevičiaus draugus Aloyzą Kriogą, Petrą Stuką, Praną Kulikauską taip pat negalima gero žodžio pasakyti. O juk jie, būdami komjaunuoliais, kaip tik galėtų turėti teigiamos įtakos ir Šiškevičiui. Negegu keliu eina ir Danutė Tautaitė—statybos-remonto kontoros darbininkė.

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė mums, darbininkams, suteikė teisę dirbti ir mokytis, tad atsidėdami būkime ne tik gerie darbininkai, bet ir pažangūs moksleiviai! Blogybėms mūsų mokykloje—ne vieta!

J. Kurulis

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Apie sūnų ir tėvą“

Tokiu pavadinimu straipsnis buvo atspausdintas „Stalino keliu“ laikraščio 67(1448) numeryje. Jame buvo rašoma, kad „Švyturio“ kolūkio miško eigulys Julius Murnikovas ir jo sūnus Petras nedalyvauja kolūkinėje gamyboje.

Kolūkio pirmininkas V. Oleškevičius praneša redakcijai, kad kritika teigiamai paveikė tėvą ir sūnų Murnikovus. Tėvas ėmė kiekvieną dieną dalyvauti lauko darbuose, o sūnus dirba prie traktoriaus prikabinėtoju.

* * *

„Stalino keliu“ laikraščio Nr. 77(1458) atspausdintoje žinutėje „Trumpai“ buvo kritikuota „Salamiesčio“ kolūkio narė Bronė Baniulienė, kuri retai pasirodo darbe ir, be to, gamina svaiginamuosius gėrimus.

Iš kolūkio pirmininko B. Šimonio gautas atsakymas, kad žinutėje minimi faktai yra teisingi. B. Baniulienė išpėta. Dabar ji kolūkyje dirba pagal brigadininko nurodymus.

„ISTORIJA SU CEMENTU“

„Stalino keliu“ laikraščio 62(1443) numeryje buvo atspausdinta žinutė „Istorija su cementu“. Joje buvo rašoma, kad „Bugailiškių“ kolūkio narys Albinas Kaulakys atelės cementą, skirtą statyboms, pardavinėja savo pažįstamiems—Apolinarui Jurėnui, Vytautui Trumpickui, Aigui Tutinui, tuo neteisėtai pelnydamasis.

Iš rajono milicijos skyriaus gautas atsakymas, kad žinutėje keliama faktai atitinka tikrovę. „Bugailiškių“ kolūkio valdybai pasiūlyta apelsvarstyti Albino Kaulakio pardarytą nusikaltimą kolūkiečių susirinkime, priimant atitinkamas auklėjamąsias priemones.

*****

AMERIKOS ŠNIPAS, APSIMETęs TURISTU

Iš mūsų šalies išvyti du amerikiečiai turistai—Markas Kaminskis ir Harvėjus Benetas. Keliaudamas po Tarybų Sąjungą kaip turistai, Kaminskis, atlikdamas Amerikos žvalgybos užduotį, rinko žvalgybinius duomenis, fotografavo gynybinės reikšmės objektus. Amerikos šnipas buvo sulaikytas nusikaltimo vietoje Užgorodo rajone. Iš Kaminskio atimti foto juostelės, bloknotai ir kiti daiktai, kurie neginčijamai rodo, kad jis rinko žvalgybines žinias Tarybų Sąjungos teritorijoje.

Kijevo karinės apygardos Karo tribunolas nuteisė M. Kaminskį septynerius metus kalėti. Jam prašant malonės, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas pakeitė Kaminskiui bausmės atlikimą priverstiniu iškeldinimu iš Tarybų Sąjungos. Kartu su Kaminskiu iškeldintas ir Benetas, kuris kartu su juo keliavo po mūsų šalį.

Tas faktas ryškiai rodo, kad JAV kariauna nenutraukia savo nešvarios provokacinės veiklos prieš Tarybų Sąjungą, nesibodi panaudoti šnipinėjimo tikslams turizmą—vieną būdą tautų draugystei stiprinti.

3 psl.

Geriausią kūdikį maitinti krūties pienu. Tačiau ir esant pakankamam krūties pieno kiekiui, vien tik juo kūdikis maitinamas iki 5 mėn. amžiaus. O nuo 5 mėn. amžiaus būtina naudoti papildomą maistą, kuriame turi būti tos medžiagos, kurių kaip tik trūksta motinos piene. Šios medžiagos yra mineralinės — geležis, varis, fosforas, kalcis.

Jau nuo vieno mėn. amžiaus kūdikui galima duoti žalią trintą obuolį, pradedant pusę arbatinio šaukštelio iki 50 gramų kasdien. Obuolys ir vaisių, daržovių sultys savyje turi ne tik vitaminų, bet ir mineralinių medžiagų — geležies ir kalcio. Vaisių sultis kūdikui taip pat galima duoti pradedant antruoju amžiaus mėnesiu.

Citrinose, apelsinuose yra daug vitaminų C ir P. Obuolių ir kopūstų sultyse yra mažiau vitaminų, bet daugiau geležies. Morkų sultyse yra daug vitamino A. Kopūstų sulčių negalima maišyti su kitomis, nes jos suskaido vitaminą C. Vaikams reikia duoti tik šviežiai pagamintas sultis. Jei, davus sulčių, kūdikis suviduriuoja, jas reikia duoti atskiedus vandeniu. Būtina skiesti virintu vandeniu citrinų ir apelsinų sultis. Jos duodamos pradedant 5 lašais, per kelias dienas didinant kiekį iki 30 ar 50 gramų per dieną. Kadangi motinos piene yra mažai vitamino D, tai kūdikui jau nuo 3 savaičių galima duoti po 1-2-3 lašus žuvies taukų. Tą kiekį didiname, ir 2 mėn. amžiaus kūdikis jau gauna pusę arbatinio šaukštelio du kartus į dieną, o 3-4 mėn. amžiaus — vieną arbatinį

šaukštelį du kartus į dieną. Žuvų taukai ir morkų sūka duodama po valgio. Vitaminą B galima duoti nuo 2 mėn. amžiaus. Nuo 5 mėn. amžiaus kūdikui būtina duoti manų košę. Jei motinai mažoka pieno, arba kūdikis gimė neišnešiotas, arba jis turi rachito požymius, ar nuo maisto pasireiškia išbėrimas, tai nuo 4 mėn., o kartais ir nuo 3,5 mėn. amžiaus kūdikui reikia duoti daržovių sriubas. Nuo 5 mėn. amžiaus, kaip sakoma, jau būna antiras maitinimas. Pirmiausia geriau duoti skystą manų košę, išvirtą daržovių buljone arba piene, perpus atskiestame vandeniu. Košę duodama nedideliame kiekyje (10-15 gramų, iš šaukštelio), vėliau kiekis didinamas iki 150-180 gramų, kūdikį maitinant 5 kartus. Dar vėliau labai gerai kūdikui duoti grikių miltų košę, nes grikiuose yra daugiau geležies. Prie manų košės galima pridėti obuolių, morkų, slyvų piure arba 50 gramų kisielių. Už 10 dienų manų košę jau verdama tirštesnė daržovių buljone arba gryname piene. Į košę galima įdėti grietinės, varškės arba vieną arbatinį šaukštelį šviežio sviesto. Nuo 6 mėn. amžiaus jau galima duoti kūdikui avižų ir ryžių košę. Žiemos pabaigoje, kada vaisiuose ir daržovėse yra mažai vitaminų, tokio pat amžiaus kūdikui galima duoti konservuotas sultis arba obuolių piure, kurios yra specialiai paruoštos ir pradedamos krautuvėse. Vėliau, sergantiems rachitu, papildomą maitinimą geriau pradėti nuo 4 mėn. amžiaus. Jiems duodama daržovių sriuba, kuri verdama iš

įvairių daržovių: morkų, neraugintų kopūstų, burokėlių, burokų, sėtinų griežčių, pupelių, žirnių, bulvių ir t. t. Į daržovių sriubą būtina pridėti druskos, grietinės, varškės arba vieną arbatinį šaukštelį sviesto. Nuo 4 mėn. amžiaus taip pat galima duoti skystą ir šiltą kiaušinio trynį, išplaktą karštoje košėje, arba gryną; pradedama nuo ketvirtadalio arbatinio šaukštelio ir prieinama iki vieno trynio kas dvi dienas. Nuo 6-7 mėn. amžiaus duodamas mėsos buljonas, kuris verdamas iš vištienos, neriebios jautienos, vėliau ir iš kaulų. Nuo 7 mėn. amžiaus rekomenduojama duoti pertrintas kepenėles po 10 gramų. Jei kūdikis išblyškęs, kepenėles reikia duoti nuo 5-6 mėn. Nuo 7-8 mėn. kūdikui duodamas mėsos faršas, nuo 10-11 mėn. galima duoti mėsos maltinų. Tokiam amžiui kūdikis krūtimi maitinamas tik vieną — du kartus, todėl galima lengvai ir nukunkyti.

Gyd. S. Matulevičius
Kupiškio vaiko konsultacijos vedėjas

DEGTINĖ,

Kaip visuomet, pakreipusi galvą, vos besilaikydama ant kojų, prikepestavo Stasė Minkevičienė (Kalinino g-vė Nr. 4) prie savo kaimynės ir pragydo:

— Turiu, brangioji, vilnų... Tikras šilkas, o ne vilna... O žinai, brangioji, duonos neturiu, vaikai alkani... Nupirk iš manęs tas vilnas...

Pagalvojo, pagalvojo kaimynė, o atsisakyti taip ir nedarė. Visi žino, kad vaikai nuskurę, alkani, kad jų motina nuolat girtauja. Argi gali ji visada turėti pinigų, duonos, drabužių?

— Man vilnų reikia, — sako kaimynė, — bet ar verta jas tau pardavinėti?..

Vilnos parduotos. Minke-

Tuo metu, kai tūkstančiai kupiškėnų gėrėjosi miesto stadione vykstančia Derliaus švente, ant senojo Piliakalnio susirinko Kauno, Vilniaus, Šiaulių, Rokiškio ir Kupiškio motociklininkai. Buvo duotas startas, ir Piliakalnis sudrebėjo nuo įnirtingo motorų gausmo. Varžybose geriausiai pasirodė kauniečiai.

Nuotraukoje: motociklininkai ruošiasi startui.

VI. Jasinsko nuotr.

vičienės lūpos šypsos. Ji gniaužia pinigus ir tuoj pat galvotrūkiais lekia. Bet ne į namus, o tiesiai pas Pretkų, kur nuolatinė girtavimo vieta...

Veltui namuose savo motinos tą vakarą laukė vaikučiai, veltui akeles pražiūrėjo. Motinos širdies nesuminkštino net mažytė dviejų metų

MINKEVIČIENĖ,

dukrelė, o kai apie vyresniąją, Rimantą, tai ji net nepagalvoja, visai juo nesirūpina.

Tai gi, Minkevičienė girtauja, nieko nedirba, nieko neveikia — visas šeimos išlaikymas ant vyro pečių. Bet to negana. Įsismaginusi gerti, ji net apvagia kaimynę P. Valmienę, savo vyrą, apvagia vaikus... Ir vis dėlto ją vaikai dar vadina motina. Bet ar ji verta šito?

VILNOS...

O kiek ji įsiskolinusi! O kiek visokių daiktų pardavė! Žinoma, visų to neišvardinsi... Bet ar nereikėtų kaimynams pagalvoti apie tai, ar jie gerai daro, skolindami jai pinigų, supirkinėdami iš jos daiktus? Be abejo, negerai!

Žiūrį į šią moterį ir galvoji: juk tai baisu! O visko kaltininkas — degtinė. Tik degtinė ir valios stoka! O vis tik išeitis yra — reikia tik didelio noro, ir gyvenimas vėl galėtų būti gražus, pilnas džiaugsmo.

K. Kukenys
L. Eveliūnas

Jaunieji sportininkai
treniruoja

Gaigalių septynmėtės mokyklos moksleiviai, vadovaujami mokytojos Teresės Brazdžiūnaitės, gražiai sutvarkė mokyklos kiemą, takus, sportinę aikštelę. Dabar joje treniruoja sporto būrelis nariai V. Laužikas, R. Skrupskys, V. Černiūtė, P. Narbutas ir kt.

A. Pakštaitė

Už redaktorių VI. JASINSKAS

Valstybinių, kooperatinių, visuomeninių organizacijų ir individualinių namų savininkų žiniai

Turintieji mūsų rajono ribose bei gyvenvietėse namų valdos techninės apskaitos bylų nuorašus, privalo juos pristatyti iki š. m. lapkričio mėn. 6 d. į Kupiškio miesto DŽDT vykdomąjį komitetą perkainavimui santykiu 10:1 sąryšyje su kainų masto pakeitimu.

Iki nustatyto laiko pristatytos inventorizacijos bylos bus perkainuotos nemokamai.

Kupiškio rajono DŽDT vykdomasis komitetas

Kupiškio vartotojų kooperatyvo nariai kiek galima greičiau prašomi atsiimti iš kooperatyvo kasos priskačiuotą dividendą.

Kreiptis darbo valandomis. Rajkoopsąjungos valdyba

Rasti motociklo raktai. Kreiptis pas Kupiškio m. Vytauto gatvės Nr. 29 a. gyventoją Domicele Dubrindytę.

Kupiškio sviesto gamyklos Palėvenės cecho darbuotojų kolektyvas giliai užuojautą reiškia vyr. meistriui Televičiui Albinui, jo mylimam tėveliui mirus.

P. Kežinaitis

ŽUDIKO

atsiminimai

(Tęsinys. Pradžia Nr. 80 (146)).

ŽMONĖS IR ŠUNYS

Didžiausią rūpestį R. Hesui keldavo miškinės kalinių masės saugojimas. Stovyklos teritorija buvo aptverta dviguba spygliuotų vielų tvora, kurios vielomis būdavo paleidžiama elektros srovė. Viršum tvoros, per tam tikrą nuotolį vienas nuo kito, kyšojo bokšteliai, kuriuose dieną ir naktį būdavo kulkosvaidžiais ginkluoti sargybiniai. Bet kaliniai nebūdavo nuolat laikomi stovykloje. Jie kasdien buvo varinėjami į darbus už stovyklos ribų. Čia tai ir iškildavo problema, kaip neleisti jiems išsilakstyti. Bet apie tai vėl tegul pasakoja pats Hesas:

«Osvencime, kur buvo tokios kalinių masės, visada buvo problematiškas už stovyklos ribų dirbančiųjų kalinių saugojimas, nes tam reikalui visiškai nepakdavo igulos. Didesniems darbų plotams saugoti būdavo su-

su šunimis. Tačiau netgi 150 šunų pasirodė per mažą. Jei turėsim galvoje kalines moteris, tai šitokia nuomonė buvo pagrįsta, žinant, kad moterys apamai labiau bijo šunų, negu vyrai.

Jeigu kaliniams pavykdavo kurioj nors vietoj nukreipti šunų dėmesį, tuomet likdavo be apsaugos žymus plotas, kuriuo būdavo galima pasinaudoti pabėgimui. Šunys nebūdavo kliūtis kaliniams pabėgti masiškai, visu būriu. Jie būtų galėję, iš tikrųjų, tokiu atveju pridaryti daug blogo keliems kaliniams, tačiau vienok būtų buvę užmušti drauge su savo «piemenimis».

Himleris geidė, kad šunys pavaduotų sargybinius net sargybos bokšteliuose. Tačiau ir šitai nedavė jokių rezultatų. Šunys arba užmigdavo, arba leisdavosi kalinių suklaidinami ir apgaunami. Pučiant gi priešingam vėjui, šuo apamai nieko neužuosdavo, arba jo lojimas nebūdavo girdimas sargybos būste.

SS reichsfüreris karo metu siekė rasti būdų pakeisti kaip galint daugiau sargybos personalo įvairiomis mechaninėmis priemonėmis — panaudojant lengvai kilnojamas vielų kliūtis, netgi įrengiant minų laukus. Nieko tačiau iš to visko neišėjo. Globocnikas panaudojo minas laukams aplink masinių žudynių

vietas minuoti. Nežiūrint rūpestingo užminavimo, Sambore žydų tautybės kaliniai, žinodami, kurie keliai yra neužminuoti, pabėgo, užmušdami beveik visus sargybinius. (Čia minimas pabėgimas iš Samboro naikinimo stovyklos įvykis 1943 m. spalio 14 d. Sukilimui vadovavo Tarybinės Armijos karininkas Sasa ir žydas Feldhendleris. Judviečių vadovaujami kaliniai užmušė keliolika esesininkų, kelis ukrainiečių nacionalistus sargybinius ir išsiveržė iš stovyklos. Keliolikai jų pasisėkė laimingai pereiti per minų laukus ir pasislėpti miškuose. Likusieji buvo išžudyti — P. K.).

Susumavęs visus hitlerininkų mėginimus mechanizuoti kalinių saugojimą, R. Hesas prieina teisingą išvadą:

«Prieš žmogaus inteligenciją, prieš jo protą bejėgiai yra tiek gyvuliai, tiek ir technika. Netgi dvigubas vielų kliūtis, kuriomis paleista elektros srovė, sausam orui esant galima nugalėti, apdairiai, šaltakraujiškai veikiant su paprasčiausių įrankių pagalba. Tokie bandymai daug kartų yra pavykę. Tuo tarpu kareiviai, kurie per daug arti priedavo prie kilių, ne kartą gyvybę apsimokėdavo už savo neatsargumą».

MIRTIES FABRIKAS VEIKIA

«Sutinkamai su SS reichsfürerio valia ir noru, Osvencimas tapo didžiausia žmonių žudymo įmone, — rašo toliau R. Hesas. — Kai 1941 metų vasarą Himleris asmeniškai įteikė man įsakymą paruošti Osvencime masinio žmonių žudymo vietą, negalėjau tada net menkiausiai laipsniu įsivaizduoti nei tos akcijos apimtį, nei padarinių. Negalėjau

STALINO
KELIU

4 psl. 1960 m. spalio 27 d.